

Lars Cedergrund
Tillgänglighetsprojektet
Avdelningen för trafikplanering
08-508 262 68
lars.cedergrund@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-02-13

Tillgänglighetsprojektet, åtgärdsprogram 2007. Genomförandebeslut.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner föreslagen plan för disponering av 2007-års medel och föreslagen treårsbudget för att öka tillgängligheten inom staden.
2. Trafikdirektören ges delegation att upphandla entreprenader inom den godkända åtgärdsplanen även för belopp över 5 mnkr.
3. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera beslutet.
4. Nämnden underrättar samtliga stadsdelsnämnder om beslutet.

Magdalena Bosson

Anette Scheibe

Sammanfattning

I 2007-års budget för trafiknämnden finns upptaget ett investeringsanslag på 100 mnkr för att fortsätta arbetet med tillgänglighetsskapande åtgärder för att underlätta för människor med funktionsnedsättningar inom stadens fastigheter och i den offentliga miljön. Målsättningen är att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad. Trafikkontoret föreslår nu åtgärder

för de budgeterade medlen enligt bilaga 1, för år 2007, som innehåller arbeten från 2006-års program som inte har färdigställts och nya föreslagna åtgärder.

UTLÅTANDE

Bakgrund

I 2007-års budget för trafiknämnden finns upptaget ett investeringsanslag på 100 mnkr för att fortsätta arbetet med tillgänglighetsskapande åtgärder för att underlätta för människor med funktionsnedsättningar inom stadens fastigheter och i den offentliga miljön. Målsättningen är att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad.

Analys

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna har en alltiämt ökad positiv utveckling inom kontoret och i samarbetet med andra förvaltningar. Vid större ombyggnader utanför Tillgänglighetsprojektet har en ökad vilja att lösa tillgänglighetsfrågorna på ett positivt sätt kunnat konstateras. Estetiska synpunkter prioriteras dock ibland högre och tillgänglighetsfrågorna får en mindre bra lösning. Tillgänglighetsprojektet tycker fortfarande att det inte får finnas en konflikt mellan det estetiska och det funktionella utan att det ska kombineras. Tillgänglighetsarbetet i Fastighetsnämndens byggnader har inte kunnat genomföras i den utsträckning som varit önskvärd. Någon systematisk inventering har ännu inte genomförts utom i Stadshuset och Tekniska nämndhuset.

Samråd

Även för år 2007 har åtgärder tillkommit efter förslag från, och i samarbete med kontoret, stadsdelsförvaltningarna, handikappråden och handikapporganisationerna men också från tillgänglighetsplanerna. Förslagen från stadsdelsförvaltningarna och tillgänglighetsplanerna har till största delen behandlats i resp. handikappråd.

Åtgärdsplanen för år 2007 kommer att behandlas i trafiknämndens handikappråd. Om det visar sig vid planering och detaljprojektering att något åtgärdsförslag inte är av tillräcklig tillgänglighetsförbättrande karaktär vill rådet senare ha möjlighet att kunna stryka ett sådant delprojekt. Detta gäller inte de övriga projekten från trafiknämnden.

Ett samarbete fortsätter med Göteborg och Malmö för att utbyta erfarenheter angående tillgänglighetsarbetet i de tre städerna. Ett nätverk mellan de nordiska huvudstäderna har upprättats.
Konsekvenser

- ekonomiska

Medel för Tillgänglighetsprojektet finns upptagna i budgeten för år 2007 med 100 mnkr. Vissa förslag till åtgärder i planen för år 2007 medför ökade driftkostnader för kommande år. När det gäller de ökade drift- och underhållskostnaderna pga. investeringar inom Tillgänglighetsprojektet med de budgeterade medlen 100 mnkr, måste dessa tillsammans med kapitaltjänstkostnaderna täckas genom ökade driftanslag för år 2007 med ca 4 mnkr och för kommande år med ca 8 mnkr.

- miljö

De flesta föreslagna tillgänglighetsåtgärderna har positiva miljökonsekvenser. Vid ändrad markanvändning kommer åtgärderna att genomgå en tidig miljöbedömning. I övrigt skall kontorets miljöpolicy följas vid upphandling och genomförande.

- måloppfyllelse

"Världens mest tillgängliga huvudstad senast år 2010" – att uppfylla detta mål för hela stadens verksamhetsområde tas nu ytterligare ett steg framåt. SLK genomförde under 2006 en utvärdering av Tillgänglighetsprojektets arbete samt tog fram kriterier/indikatorer för hur Stockholm ska nå målet. Kontoret vill fortfarande poängtera att en samlad satsning från alla förvaltningar och kommunala bolag inom staden är nödvändig för att få samordningseffekter och kunna erbjuda medborgarna en färdig lösning för hela funktioner.

Trafikkontorets synpunkter

Arbetet med att göra Stockholm till en stad för alla kommer i den yttre miljön att fortsätta under 2007. Åtgärder i den inre miljön kommer inom Tillgänglighetsprojektets budget att genomföras inom kulturområdet, i idrottsanläggningar och i fastighetskontorets fastigheter.

En ny handlingsplan för perioden 2003-2006 togs fram under våren 2003. Handlingsplanen grundar sig på stadens dåvarande handikapplan och visar inom vilka områden projektet kommer att bedrivas inom perioden. En förenklad kommunikationsplan har därefter tagits fram. För de nu inledande sista fyra åren fram till 2010 avser Tillgänglighetsprojektet att forcera en del arbeten t ex att bygga om övergångsställen till stockholmsmodellen, byta ut rännalar och kontrastmarkera trappor. Ett budgetförslag till flerårsplan för Tillgänglighets-projektet redovisas i bilaga 2.

-tillgänglighetsplaner

Tillgänglighetsprojektet har för avsikt att under året helt slutföra upprättandet av tillgänglighetsplaner för varje stadsdel. Dessa planer visar hur tillgänglighets-arbetet bedrivs i stadsdelen, vilka problem som finns för de boende och de som rör sig i stadsdelen, vad som återstår att åtgärda för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar, med prioriteringar och möjlighet att ange kostnader. Planerna gäller de tillgänglighetsfrågor som berör f d gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområde. Arbetet med tillgänglighetsplanerna görs i samråd med stadsdelsförvaltningarna, handikappråden, övriga avdelningar inom kontoret, färdtjänsten och SL. Under 2006 påbörjades arbetet med de sista tre tillgänglighetsplanerna med inventeringar av de prioriterade gångstråken. Inventeringarna utfördes av sommarpraktikanter från högskolorna och tillgänglighetskonsulter. Kommunförbundet har gett ut en handbok, som syftar till att hjälpa kommunerna med arbetet att upprätta tillgänglighetsplaner. Handboken har legat till grund för kontorets tillgänglighetsplaner.

- delprojekt

Arbetet med ledstråk för synskadade kommer att i samråd med Synskadades Riksförbund, SRF, fortsätta under året med försök med olika taktila material. Utvecklingsarbeten pågår inom kontoret, i andra kommuner och i andra länder. Standardiseringsarbete pågår i landet och inom EU för att ta fram bra taktila plattor för att använda i bl. a ledstråk. Tillgänglighetsprojektet har representant med i båda dessa arbeten. Ombyggnad av övergångsställen fortsätter under 2007 till vår stockholmsmodell som underlättar både för rullstolsanvändare och synskadade som använder vit käpp.

Arbetet med att byta ut rännalar till vår stockholmsmodell och förbättringar på gångbanor och gångvägar kommer att utföras även detta år. Dessa kan bestå i att minska sidolutningar, utforma gräns mellan gång- och cykelbanor, justera ytbeläggning, dränera, komplettera med bänkar och belysning etc. Alla åtgärder har tillkommit efter önskemål från personer med funktionsnedsättningar och behandlats i resp. stadsdels handikappråd.

Utplacering av godkända soffor/bänkar för rörelsehindrade kommer att fortsätta liksom montering av armstöd på befintliga soffor som saknar sådana.

Räcken med ledstång monteras i trappor, ramper och backar och kontrastmarkeringar utförs i trappor.

Några lekplatser kommer att anpassas för barn och föräldrar med funktionsnedsättningar. Det som görs är att se till att man kommer till platsen med rullstol, att vissa lekredskap görs tillgängliga, är anpassade för olika funktionsnedsättningar osv. Intill vissa lekredskap utbytes sand till mjuk gummimatta som är möjlig att köra med rullstol på, sandlådor förhöjs, särskilda gungor monteras osv. För synskadade barn och föräldrar kan också förbättringar göras och Tillgänglighetsprojektet har byggt om lekplatsen Båtsmanstorpet i Riksby speciellt för synskadade. Det arbetet färdigställdes under 2004 och ska efter utvärdering kompletteras under 2005, 2006 och 2007.

Några parker eller parkavsnitt görs mer tillgängliga även under nästa år då man försöker minska lutningar på gångvägar, ersätta eller komplettera trappor med ramper, förstärka belysningen med bländfria armaturer,

placera ut anpassade soffor med armstöd, undvika att plantera allergiframkallande träd och buskar osv.

- riktlinjer

Arbetet med att ta fram ett förslag till basanpassning av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar vid nyproduktion av bostäder och lokaler i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag till f d gatu- och fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har bedrivits av kontoren och kommer att färdigställas under 2007. Då utemiljöprogrammet "Stockholm – en stad för alla, riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö" ska revideras och kompletteras kommer de båda handlingarna att sammanföras till en handling och efter en remissomgång tillsändas Kommunfullmäktige för beslut under 2007.

Staden måste sedan hitta en arbetsmetod som möjliggör uppföljning av att byggherrarna följer de direktiv som föreskrivs i markupplåtelse- och exploateringsavtalen vad gäller utformningen av den yttre och inre miljön i stadens riktlinjer Stockholm – en stad för alla.

- entréer

Tillgänglighetsprojektet samarbetar med Posten angående möjligheter att få de butikens entréer tillgängliga som Posten tecknat avtal med för sin verksamhet. Det kan räcka med att gångbanan höjs något eller så krävs en ombyggnad eller flyttning av entrén eller en kombination av bådadera. När några goda exempel är genomförda vill kontoret arbeta vidare med andra fastighetsägare, näringsidkare osv. för att fortsätta arbetet med att undanröja hinder för t ex rullstols- och rullatoranvändare vid butiksentréer, hotell- och restaurangentréer m fl. entréer till offentliga lokaler. Detta ska göras i enlighet med plan- och bygglagstiftningen (PBL) om enkelt åtgärdade hinder. Att komma in i byggnader är tillsammans med möjligheten att åka med kollektivtrafiken de största problemen att lösa för att personer med funktionsnedsättning ska kunna röra sig på egen hand i samhället.

Tillgänglighetsprojektet har ett uppdrag från Kommunfullmäktige att genomföra en informationskampanj riktad till stadens alla näringsidkare och anordnare av offentlig verksamhet med inriktningen "en stad för alla – överallt". Arbete med kampanjen kommer att pågå under 2005-2010. Inom

ramen för kampanjen utdelas ett pris S:t Julianpriset varje år den 16 februari med början 2006 och kommer att pågå fram tom 2010.

- idrott

Idrottsnämnden kommer att disponera 10 mnkr även 2007 ur Tillgänglighetsprojektets budget för att göra idrottsanläggningar mer tillgängliga enligt en av Idrottsnämnden framtagna plan.

- kultur

Inom kulturområdet genomförs åtgärder som tidigare år för 5 mnkr enligt av Kulturnämnden framtagna plan.

- fastighetsnämndens fastigheter

Trafikkontoret föreslår att 5 mnkr ur Tillgänglighetsprojektets budget disponeras av Fastighetsnämnden för att göra förbättringar i deras byggnader.

- åtgärdsplanen

Det nu framtagna förslaget till åtgärdsplan för år 2007 enligt bilaga 1, innehåller åtgärder för 100 mnkr och består av de åtgärder från 2006-års plan som inte blev helt klara under förra året samt nya åtgärder som är framtagna i samråd med stadsdelsförvaltningarna, handikappråden och handikapporganisationerna samt av trafikkontoret.

Kontoret har valt att ta med och redovisa delprojekt i nästa års plan som kostnadsbedömts till något mer än de budgeterade 100 mnkr för 2007 för att ha en marginal då projekten inte är detaljstuderade, tidplanen är svårbedömd och kostnadsbedömning och finansiering eller delfinansiering inte ännu är fullt utredda. Ett samarbete kommer att ske mellan kontoret, stadsdelsförvaltningarna och resp. handikappråd om vilka projekt som kan genomföras och vid vilken tid. Trots att mycket förberedelsearbeten kommer att kunna göras under vintern och våren vill kontoret påminna om att den här typen av projekt med många små delprojekt har svårigheter med att av olika anledningar få alla utförda. Kontoret förutsätter att justeringar i planen inom den ekonomiska ramen kan utföras även under detta år.

Kontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner föreslagen plan för disponering av 2007-års medel för Tillgänglighetsprojektet och föreslagen treårsbudget.

Kontoret förutsätter att förvaltningschefen även under detta år ges delegation att upphandla entreprenader inom den godkända åtgärdsplanen även för belopp över 5 mnkr och att om verksamhetsplanen godkänns av nämnden några genomförandebeslut inte behöver tas ytterligare för delprojekt inom ramen för Tillgänglighetsprojektets budget för år 2007.

Slut